Matkapuhelin ulkomaanmatkalla mukana.

Harri Sipi Enter ry vapaaehtoinen 26.05.2025

Älypuhelin mukana ulkomailla

- Huolellisuutta turhan mobiilidatan suhteen (Roaming kulut),
 - EU-alueella rajattomaan liittymään kuuluu tietty käyttömäärä mobiilidataa
- Riittääkö lataus, pystynkö lataamaan akun
- Älypuhelin eksyneen apuna
- Toimenpiteet, jos puhelin katoaa/varastetaan
- Sijainnin jakaminen ja käyttäminen
- Etsi laite-toiminto

Kun seuraavilla sivuilla muutoksia tehdään puhelimen Asetus-valikon kautta (alasveto yläreunasta ja Ratas), niin polku voi eri valmistajilla, eri käyttöjärjestelmäversioissa poiketa kirjoitetusta, silloin on vain etsittävä.

Esityksessä esitetään toimenpiteitä, jotka pienentävät ongelmia ja riskejä sekä listaa toimintaohjeita ennen matkaa ja matkalla kussakin tapauksessa.

Pohjana on käytetty Matti Antmanin Matkapuhelin Ulkomailla-esitystä (iPhone). enter

Mobiilidatakulut kuriin matkoilla 1/2

Ulkomaanmatkoilla varsinkin EU:n ulkopuolisissa maissa ja Suomen itärajan läheisyydessä kannattaa varmistua siitä, että matkapuhelin ei turhaan tee datasiirtoa tausta-ajoina. Laitteen päivitykset kannattaa pakottaa WiFi-verkkoon ja ladata ne esim. hotellin verkon kautta, jos on aivan pakko.

Android-laitteissa tee seuraavat asetukset ennen saapumista määränpäähäsi (Roaming alueelle);

- Datasiirron rajoittaminen kokonaan
 - Asetukset/Mobiiliverkko/Mobiilidata -> kytkin kiinni

Mobiilidatakulut kuriin matkoilla 2/2

- Datasiirron tausta-ajojen (kuten päivitykset) sulkeminen
 - Asetukset /Mobiiliverkko/Datan käyttö/Datansäästö -> kytkin päälle. Tässä vaihtoehdossa nettipalvelut toimivat, mutta muu taustalla tapahtuva datasiirto estetään.
 - Asetukset /Mobiiliverkko/Datan käyttö/Datan käyttöraja -> oman puhelinliittymän EU-datamäärä asetukseksi
- Google Play-kauppa
 - Asetukset/Verkkoasetukset/Sovellusten latausasetukset -> Vain WiFi-verkon kautta
 - Asetukset/Verkkoasetukset/Automaattiset sovelluspäivitykset -> Älä päivitä sovelluksia automaattisesti

Riittääkö lataus:

miten vaikutan laitteeni akun varauksen riittävyyteen.

- Pitkillä bussimatkoilla, laivamatkoilla/risteilyillä ei aina ole mahdollisuutta ladata laitteen akkua julkisissa tiloissa esim. sopivan seinäkoskettimen puuttuessa
- Jos akku alkaa loppua ja valokuvattavaa, paikan etsintää tms. olisi vielä tehtävänä, on hyvä ottaa mukaan varavirtalähde, joka liitetään laitteen latausliitäntään siihen sopivalla kaapelilla
 kokeile sen toimivuus ja lataaminen jo kotona ennen matkaa ja muista ottaa mukaan kaapeli
- Jos seinäkosketin löytyy laturille, mutta sen standardi on väärä, niin varaudu tähän kohdemaan standardit täyttävällä adapteripaketilla, jolla laitteesi laturi sovitetaan seinäkoskettimeen.
 - Erityisesti Englanti, USA, Sveitsi ja osittain Italia ovat ongelmallisia. Varmista, että laturisi toimii sekä 240 v että 110-120 v sähköjärjestelmissä.

Näillä toimilla säästät akun varausta 1/2

Jos et tarvitse yhteyksiä laitteesi ulkopuolisiin laitteisiin tai nettiin, niin on syytä kytkeä pois "turhat" toiminnot

- Bluetooth jos ei ole tätä ominaisuutta käyttäviä lisälaitteita: esim kuulolaitteet, älykello, Etsi laite-toimintoa jne
 - Asetukset/Bluetooth -> kytkin pois
- Wifi
 - Asetukset/Wifi -> kytkin pois
- Oma Hotspot
 - Asetukset/Yhteys ja jakaminen/Henkilökohtainen hotspot -> kytkin pois
 - Asetukset/Yhteys ja jakaminen/Laitteiden pikayhdistäminen -> kytkin pois

Näillä toimilla säästät akun varausta 2/2

- Sijainti jos et käytä karttapalveluita tai lisälaitteita, jotka edellyttävät sijaintia
 - Asetukset/Sijaintitiedot/Käytä sijaintia -> kytkin pois.
- Omat toimet
 - tunne akkusi varaustila ja kesto
 - lataa aina kun mahdollista
 - Vähennä muu käyttö ja puhelut minimiin, jos näyttää siltä että latausmahdollisuutta ei ole
- Lisäksi
 - Aseta näytön himmentyminen valoisuuden mukaan ja ota käyttöön tumma tila
 - Asetukset/Näyttö ja kirkkaus/Automaattinen kirkkaus -> kytkin päälle
 - Asetukset/Näyttö ja kirkkaus/Tumma tila -> asetus päälle

Älypuhelin eksyneen apuna... 1/2

- Puhelimessa on toimintoja, jotka on syytä laittaa päälle silloin kun ollaan vieraissa maisemissa ja on mahdollisuus eksyä porukasta. Nämä toiminnot auttavat, kun pitää löytää oikea suunta ja kaverit.
 - Retkelle lähdettäessä varmista, että omassa puhelimessa Sijainti-toiminto on kytketty päälle
 - O Sijainti-toiminnolla näet oman sijaintisi sinisenä pisteenä Kartta-sovelluksessa.
 - Asetukset/Sijaintitiedot/Google sijainnin jakaminen -> kytkin päälle
- Huomaa, että heikossa kentässä tekstiviesti usein toimii, joten vältä muita viestintäsovelluksia
- Siirry toiseen paikkaan, jos et saa tekstiviesti- tai puhelinyhteyttä ja yritä uudestaan, esim. vähän korkeammalle maastossa tai kaupungissa aukealle paikalle

Älypuhelin eksyneen apuna... 2/2

- Jos tarvitset kompassia, niin asenna sovellus jo kotona ja tutustu sen käyttöön etukäteen
- Jos akkua tarvitsee säästää ja kun et tarvitse puhelinta :
 - Älä sammuta puhelinta, vaan pidä se päällä virransäästötilassa ja näyttö pimeänä. Tällöin puhelin voidaan aina paikantaa sen hetkiseen paikkaan viranomaisten – ja kaverien toimesta, jos sijainnin jako on päällä.
 - Jos puhelimeesi soitetaan, niin varmista että puhelu liittyy tilanteeseesi ennen kuin vastaat (esim. tutun numero ja nimi näkyy). Laita Yhteystiedot-sovellukseen tarvittavien henkilöiden tiedot.
 - Vältä vastaamasta tuntemattomiin ja salaisiin numeroihin jollet tiedä sellaista odottavasi

Kartan lataaminen puhelimeen valmiiksi

Kun tiedät mihin olet menossa, niin lataa Offline-kartat puhelimeesi

- Google Kartta-sovelluksessa paina oikean yläkulman pallukkaa
 Asetukset/Offline-kartat/Valitse oma karttasi -> merkitse alue/paikka,
 johon olet menossa ja valitse: Lataa
- Karttatieto latautuu puhelimesi muistiin ja voit käyttää sitä, vaikka sinulla ei olisi yhteyksiä käytössä.

Oman sijainnin jakaminen

- Sijainnin jaon voi laittaa päälle esim.
 - Asetukset/Sijaintitiedot/Käytä sijaintia -> kytkin päälle
 - Google Kartta-sovellus -> oikean yläkulman pallukka/Sijainnin jakaminen/Ratas/Googlen sijainnin jakaminen -> kytkin päälle
 - Uusi jako -> avautuu sivu, jossa on Yhteystiedot-sovelluksessa olevat henkilöt, joten valitse sieltä haluttu/halutut. Jos henkilöä ei ole, niin lisää hänen tietonsa ensin Yhteystiedot-sovellukseen.
- Sijainnin näkeminen
 - Sovi jaossa olevien kanssa, että myös heillä on sijainnin jako käytössä
 - Google Kartta-sovelluksessa näet jaossa olevien sijainnit ja he näkevät sinun sijaintisi

enter Jos käytät Find Hub (Etsi laite)-sovellusta, niin Ihmiset-valinnalla näet saman

Mitä teen jos puhelimeni katoaa tai varastetaan matkalla? 1/2

- Kotona ennen matkaa, selvitä puhelimesi IMEI-koodi
 - laita se johonkin paperille talteen ja ota mukaan
 - Asetukset/Tietoja laitteesta/Tila//IMEI-koodi (polku voi vaihdella eri laitteissa)
 - O Jos laitteessa on mahdollisuus sammuttaa se vain PIN-koodilla, niin ota toiminto käyttöön
 - O Googlen toiminnoissa on mahdollisuus lukita näyttö, jos varkaus havaitaan
 - Asetukset/Turvallisuus ja yksityisyys/Laitteen lukituksen avaus/Varkaudelta suojaaminen/Varkauslukitus -> kytkin päälle
 - Asetukset/Turvallisuus ja yksityisyys/Laitteen lukituksen avaus/Varkaudelta suojaaminen/Etälukitus/Käytä etälukitusta -> kytkin päälle

Mitä teen jos puhelimeni katoaa tai varastetaan matkalla? 2/2

Varkauden tapahduttua

- O Jos etälukitus on asetettu, niin siirry millä tahansa laitteella osoitteeseen: https://android.com/lock
- sulje puhelinliittymäsi väliaikaisesti kaverin puhelimella tai tietokoneella.
- O ota matkalle mukaan operaattorisi "Omien palveluiden"-tunnus, salasana jne.
- (liittymän sulkemisen esimerkkiohje seuraavalla sivulla)
- Find Hub (Etsi laite)-sovelluksessa voit kaverin puhelimella (jos olet antanut luvan) tai tietokoneella paikantaa kadonneen laitteen, sulkea sen, jopa palauttaa tehdasasetukset.

Ulkomailla varastetun puhelimen tai liittymän sulkeminen (Esimerkki Telia) 1/2

- Jos puhelimesi varastetaan ulkomailla, sulje liittymä väliaikaisesti Minun Teliassa tai ota yhteys asiakaspalveluumme (numero ulkomailta soitettaessa +358 20 690 400). Liittymän väliaikaisella sulkemisella varmistat, ettei liittymällä voi soittaa puheluita tai käyttää nettiyhteyttä.
- Voit tehdä rikosilmoituksen kohdemaassa. Varmista, että ilmoitukseen on kirjattu puhelimen IMEI-koodi. Puhelin voidaan sulkea paikallisen poliisin kirjaaman rikosilmoituksen perusteella niin, ettei sitä pysty käyttämään. IMEI-koodin avulla varmistetaan, että oikea laite suljetaan verkosta.

Ulkomailla varastetun puhelimen tai liittymän sulkeminen (Esimerkki Telia) 2/2

- Kun sinulla on poliisin kirjaama rikosilmoitus, voit lähettää puhelimen sulkupyynnön asiakaspalveluumme. Puhelimen sulkemiseen IMEI-koodin avulla riittää ulkomainen rikosilmoitus.
- Vakuutusyhtiöiden käytännöt ovat erilaisia. Osa niistä saattaa vaatia lisäksi suomalaisen rikosilmoituksen tekemisen. Tee rikosilmoitus poliisin ohjeiden mukaan (lisätietoa www.poliisi.fi). Huomioi sähköistä rikosilmoitusta tehdessäsi, että vaikka kirjaat IMEI-koodin lomakkeelle, se ei tietoturvasyistä näy välttämättä virallisessa rikosilmoituksessa (tutkintailmoitus), vaan se on kirjoitettava käsin ennen eteenpäin toimittamista. Poliisi lähettää jäljennöksen kirjaamastaan ilmoituksesta pyytämääsi osoitteeseen 1–3 viikossa.

Puhelin toimii ulkomaisessa verkossa joskus huonosti

- Olemme Suomessa tottuneet laadukkaaseen matkapuhelinverkkoon.
- Ulkomailla täytyy varautua siihen, että puhelut eivät käyttäjäruuhkan tai verkon huonon kattavuuden vuoksi kytkeydy tai ne ovat katkeilevia.
- Nettipohjaiset palvelut takkuavat samasta syystä, joten ennakoi tämä matkaa suunniteltaessa.
- Joskus käy että liittymään kuuluva datamäärä on käytetty, silloin operaattori heikentää datanopeutta ja pyytää lisää rahaa, jotta nopeus palautetaan takaisin.
- Voit yrittää löytää jostain ilmaisen WiFi-verkon ja käyttää sitä, mutta jos ei löydy ja tarvitset, niin maksa nopeudesta.

Mitä ovat IMEI, ICCD, EID ja SEID?

- IMEI on laiteesi yksilöllinen tunnusnumero, jolla valtuutetaan puhelimesi toimimaan matkapuhelinverkossa
- ICCID on SIM-kortin yksilöllinen tunnusnumero, jolla kortti valtuutetaan käyttöön
- EID on laitteessasi olevan eSIM-mikropiiriin yhdistetty yksilöllinen tunnusnumero, jolla eSIM valtuutetaan käyttöön
- SEID on laitteen NFC-mikropiirin toimintoihin (maksamiseen) liittyvä yksilöllinen sarjanumero, joka valtuuttaa puhelimen suorittamaan maksut
- Puhelinoperaattorit käyttävät näitä numeroita hallinnoidakseen palvelujaan ja osittain pankit myös. IMEI-tunnus on tärkein, kun teet varkaus- tai katoamisilmoituksen puhelimestasi.

Merkitse tärkeät tavarasi

Kaikki tärkeät tavarat (lompakko, kameralaukku, matkalaukut, jne) kannattaa varustaa ns. tägillä (paikannin/tracker), sen sijainnin voi löytää matkapuhelin palveluilla (unohtamatta fyysistä merkintää laukussa ja omistajatietoja).

Tägit käyttävät paikannuksessa myös muita saman käyttöjärjestelmän laitteita eli tavarat voidaan paikantaa vaikka ne eivät ole oman laitteen kantaman piirissä. Tägin paikannus lähetetään sen omistajalle, mutta paikantava laite ja sen sijainti on AINA suojattu,

Android-ympäristössä tägivalmistajia on esim:

• Eurooppalainen valmistaja on <u>Chipolo</u>

 Viimeisin versio on POP, joka toimii sekä Apple- että Android-laitteissa (yhdessä kerrallaan) ja lisäominaisuuksia saa asentamalla sovelluskaupasta Chipolo-sovelluksen

- Yhdysvaltalainen/kiinalainen valmistaja on Motorola
 - O Moto Tag-paikantimeen sopivat Applen vastaavan lisälaitteet

Laitteen tai esineen paikannus

- Googlen palvelu toimii joko laitteeseen asennettavalla sovelluksella tai selaimella.
 - O Google Play-kaupasta sovellus löytyy Google Find Hub (Paikanna laite)-nimellä
 - Android-laitteen Sovellukset-luettelosta kuitenkin nimellä: Find Hub (Etsi laite)
 - Selaimella osoitteesta: https://www.google.com/android/find/?hl=fi
- Palvelussa voidaan laitteen sijainti paikantaa tarkasti vain, kun siinä on sekä sijannin jako että Bluetooth-palvelu käytössä.
 - Älä siis kytke näitä palveluita pois käytöstä
- Mikäli nämä eivät ole päällä, niin laite voidaan paikantaa vain siihen paikkaan, jossa palvelut olivat viimeksi käytössä.

Miten otan palvelun käyttöön

Asenna **Google Play** –sovelluskaupasta **Googlen Find Hub (Paikanna laite)** –sovellus.

Asennuksen jälkeen:

- Avaa puhelimen **Asetukset**
- Selaa alaspäin ja valitse: **Google**
- Valitse: Kaikki palvelut
- Valitse: Paikanna laite

Miten otan palvelun käyttöön - jatkuu

Paikanna laite-sivu avautuu.

Valitse: **Käytä Paikanna laiteominaisuutta** Valitse: **Kaikki palvelut** Valitse: **Paikanna laite** –sovellus

Tämän jälkeen avautuu sivu, jossa on lueteltuna kaikki laitteet, joissa palvelu on sallittuna sekä lisälaitteet, jotka palveluun on liitetty.

Miten käytän palvelua

Kun käytössä on **Omat laitteet** –sivu, niin luettelossa ensimmäisenä on se laite, jolta palvelua käytetään

Valitse luettelosta joku laite, esim: - Harza Lätty

Sitten avautuu **Google Kartta**-palvelun sivu, jossa näytetään valitun laitteen tarkka sijainti.

